

jançó, *D*Ag. que no asseguraré que no sigui resultat d'una hibridació amb el cast. *comezón*.

En lloc de *menjança* el que diuen a la ciutat de Girona i a tota la diòcesi és *mengilla*: «paraula genèrica que comprèn els polls, les pusses i les xinxes que porta l'home; exemple: *està carregat de mengilla*» s'annotava Coromines com a cosa nova a l'Emp. (Llers), 1898; jo recordo això d'ell i la família paterna i materna, i ell ja ho usava llavors: «els presos --- tanta gent mig nua apilotada, tormentats, qui més qui menys, per la *menjilla* de les presons, les cares greixoses de suor ---» (*Presons Im.* xiv, § 2, O. C., 899b); «amanyagava la títiria vella de mal home, i hi trobava un consol: com aquell que s'ajeu damunt d'un jaç de ploma arnada de *mengilla*» (*La Casa dels Pudalls*, en *Recés*, p. 125); «pobre estudiant! I tu ¿què en sàbies de la llorda escuma de tinyoses misèries que escup a la platja la nostra civilització? Aqueixa *mengilla* que clapa sota els ponts, els miserables que dormen en cases construïdes amb llaines de llard, la corrua de pobres ---», *La Mort de Joan Apòstol* (II, p. 51; O. C., 528a); també en el Vallespir (cita de Caseponce en *AlcM*).

Fora de l'Alt Emp. i el rossellonès, la consonant antiga *yl* sona *y*, i d'això resulta la pron. *mengia*, i així ho escriviren sovint VCatalà i JRuyra i «*mengia*: polls, Muntanya», *D*Ag., mentre que el sentit de 'animals que els ocells mengen' no és més que una confusió arbitrària de JM de Segarra que en la seva època decadent (1922 ---) no féu més que copiar el *D*Ag., amb bàrbars malentesos. *Menjant*. *Menjarada*. *Menjaral*. *Menjaret* 'menjar delicat' [Belv.; Lab. 1840; *D*Amen.]; *menjarettes*. *Menjaró*. *Menjaroia* [*menjaroia*, *D*Ag., mall.]. *Menjarot*. *Menjat*. *Menjatejar*. *Menjatiu* («comestible», CRos, 1764). *Menjativol*. *Menjatorum* [*D*Amen.]. *Menjó*. *Menjotar*; *menjotejar* (diccionari Aguiló).

Menjua [*D*Fgra., *D*Amen.]; mall. *D*Ag.]; també a les altres Illes: Eiv. («*menxúa*: comida», PzCabr.); Menorca: «aquesta ahota era de poca *menjua* i talment semblava que a força de menjar de poc ---», Ruiz Pablo (*Nov. Men.*, 62); «CUINA: *menjua*, *bevenida*», «dintre de la coma bella / planta de *menjúa* hi neix: / si no la cu(y)en quan creix / de mascle torna femella», Camps Merc. (*Folkl.* I, 293, 256; II, 54); Mall., veg. PdAPenya a *SULLECA*; *B*DLC XII, 295; «el llop --- és --- un peix de bona *menjúa*», *B*DLC VIII, 237. En el P. Val. s'en fa *menjúga* que ja sento així en el Matarranya («hi ha molta *menjuga*», Maella, 1955); «guassejar a les dones, ductant de la schua sinceritat en qüestió de *menjuga*», MGadea (*T. del Xè* III, 97); EnrValor defineix 'la mantinença': «ahí no et faltaria la *menjuga*» (c. 1950).

Sens dubte manllevat del fr. ant. *manjue* 'menjar, aliment' del qual God (v, 144) cita ex. en l'acc. 'menjar, aliment', i en d'altres en les accs. 'gana, voracitat', 'pruïja, picor'; en el *Livre du Roi Modus*, princ. S. xiv és l'índret on menja el senglar' (*Rom.* LI, 235). En fr. la forma *mandue* del verb en la llengua arcaica, per influència de *manger*, de primer es tornà *manjue*, for-

ma verbal, d'on es derivà aquest substantiu. Del francès va passar també al port. *manjúa* «cousa de comer» (1699), i ara, a l'Algarve i al Brasil, s'ha convertit en «peixe muito miudo», «sardina», a Rio en la variant *manjuva* on també ha conseqat l'acc. «comida», «salário», «propina»; en castellà és mot de Santander i de les Antilles per a 'banc de peixos', veg. *DCEC* (MANJÚA); també *mandzúba* «yantar», «la comida que come un pastor» en forma articulada *mandxubea*, en basc, en biscaí Domingo Agirre (*Auñemendiko Lorea* I, 118.11).

Menjó f. «miserias, piojos», eiv. (PzCabr.), 'conjunt de peixos poc petits i poc saborosos' men. (*AlcM*), que deu venir de *menjab* < -ATONE com suggereix *AlcM*. *Menjurrada* val. 'menja, grossa provisió de menjar': «El Casament de Cervera, en que ni'n faltà ni'n sobrà ni n'hi hagué pròu, com diu el modisme: y es referix a la *menjurrá*, acte u obra», MGadea (*T. del Xè* I, 47, 54). *Menjussa* (Lacav., Belv.); «todo lo que es de comer», CRos, 1764); «lo [vi] generós, a postres ---, lindos objectes per la vista, com també la *menjussa*, i molt més per lo gust de la llengua», B. de Maldà, *Coll. B. V.*, 191. *Menjussar* 'menjotejar', CastPna. (1961); *mejussejar*. *Mengim* [*D*Fgra., *D*Amen.]. *Menjuc*. *Menjucar*. *Menjulla*. *Menjum*.

Minjo 'espècie de pa de moresc' (*minxo*, val., *D*Ag.); «les fadrines de Castells --- són llargues y primes com a espingardes, en uns braços com a forques --- unes comes com a tirassos, uns pèus com a *minjos*, uns colls com a faluques», MGadea (*T. del Xè* II, 48); murc. *mincho* 'coca', GaSoriano.

Desmenjar-se (Lacav.; Pastors, *B*DLC XIX, 127); *fer el desmenjat* (Lab. 1839); *desmenjat* 'inapetent' «qualsevol llamec o *desmenjat* s'hauria sentit la salivera a la boca, contemplant an aquella gent que --- era bona per buydar los menjars dels plats», Valls Vic., *Lo Segador*, 26. *Desmenjament* «desgana», *D*TO. 1647, Belvitges, Lab. 1839; també usat a Val.: «--- un tito tan bo y gros! — Si està arguella! Si assò deu haver patit un *desmenchament* molt gran», J. Flo. Val. 1908, p. 16. *Desmenjotat*. *Immenjable*. *Malmenjat* [«famelicus», Belv.]; *malmenjar* MnVayreda (*Sang Nova* II, § 10, 151). *Remenjar*; *remenjant*.

CPT.: *Menjaarròs*. *Menjablat*. *Menjablens*. *Menjabonico*, pròpiament és *menja-a-bonico* 'menja poc a poquet, llepafils': «Chic, caganiu, / sec, renadiu, / flac, setmesí, / avar, meçquí, / *menja-bonico*, / caga-poquico / ---», JRoig (*Spill*, 2785). *Menjabons*. *Menjaburos*. *Menjacapellans* (Ruyra, *D*Fa.). *Menjaferro*. *Menjafestucs*. *Menjafígues*. *Menjagegants* [*D*Fgra.]. *Menja-i-dorm*. +*Menjahomes* mall. [«mos baladrón, --- perdonavidas», *D*Amen.]; i em sembla que també s'usa a Bna., en tot cas com a locució verbal forma part del lèxic dels «barandes»: «Escolteu jove --- que sou vós el que us mengueu els homes», Coromines, *Presons Im.* xiv, O. C., 902a]. *Menjamiques*. *Menjamoixines* (peix: *B*DLC XI, 50). *Menjamosques*. *Menjamosquits*. *Menjapà*. *Menjapalla*. *Menjapinyols*. *Menjapinyons*. *Menja-robes*. *Menja-sants*. *Menja-sopes* (*D*Amen.). *Menja-rosaris* (*D*Amen.). *Menjarents* (*B*DLC XII).